

Virtuoze synthese in een machinefabriek

Van onze medewerker
Vincent Kouters

ROTTERDAM De tiende editie van De Internationale Keuze van de Rotterdamse Schouwburg zal een primitievere zijn dan voorheen. Noodgedwongen zijn alle voorstellingen buiten de schouwburg geprogrammeerd, omdat deze een nogal rigoureuze verbouwing ondergaat. Pendelbussen moeten publiek nu naar exotische en vaak modderige Rotterdamse locaties brengen, zoals een flatgebouw in de volkswijk Charlois of de havens.

Het anders zo chique internationale festival gaat dus de wijken in en neemt eigen vesten, plaids, thermoskannen en chemische toiletten mee. Overleven geblazen. Annemie Vanackere, artistiek leider van het festival, vertelt tussen de bedrijven door dat deze welkome *change of scenery* ook een hoop bureaucratisch gedoe met zich meebrengt. Drankvergunningen bijvoorbeeld, voor op de locaties, konden niet worden geregeld. Verder spreekt ze over doorzettingsvermogen.

Vrijdagavond was de openingsvoorstelling: *Natives* door het Rotterdamse acteurscollectief Wunderbaum. De speellocatie, Flat Pendrecht in Charlois, ziet er op zijn zachts gezegd indrukwekkend uit. Het halfvergane appartementenblok is gedeeltelijk opengewerkt. Vanaf de tribune er tegenover kijk je recht in de kamers, gangen en trappenhuisen waar de acteurs, samen met regisseur Sanne van Rijn, een dystopisch verhaal verbeelden.

Des te teleurstellender is de voorstelling zelf. De scènes en beelden, die variëren van schrijnend absurd tot domweg ondoorgroendelijk, blijven niet hangen als aangrijpende doorkijkjes naar een door financiële en ecologische rampen zwaar getroffen wereld.

De acteurs hebben zich een naïeve manier van praten en spelen aangenomen, alsof je zit te kijken naar een groepje kinderen dat fantasierijke, primitieve spelletjes speelt in de afbraakflat. Maartje Remmers doet voor hoe je je moet wassen in een modderpoel. Marleen Scholten speelt met een pop (haar baby) en Walter Bart bouwt een boot uit schroothout. Maar een levendige verbeelding van een wereld waarin het systeem volledig ineengestort is, blijft uit.

Beeldende theatrale gekkigheid: theatergroep De warme winkels speelt in een fabriekshal *Poëten en bandieten*.

Foto Sofie Knijff

Datzelfde systeem wordt juist tentoongesteld in de Keuze-voorstelling van de Vlaamse theatermaker en kunstenaar Kris Verdonck in het half gestripte HAKA-gebouw aan de haven. Letterlijk, want in dit *K, a Society* leidt een traag als een robot pratende gids een groepje toeschouwers rond langs negen uitzonderlijke installaties. Technische kunstobjecten, waarop onder anderen zakenmannen en -vrouwen, strak in het pak, te zien zijn in krappe, benauwende ruimtes. Maar ook een muis die in een muizenval loopt.

Verdonck liet zich inspireren door het werk van Franz Kafka en projetteert op zijn schermen een machinale en systematische wereld waaruit niet levend te ontsnappen valt.

Hoe ironisch is het dan dat het festival juist voor deze voorstelling geen

vergunning kreeg voor het afsteken van vuurwerk in een glazen cabine, zodat deze spectaculaire slotinstallatie naar een videoscherm is verbanen?

Spectaculaire locatievoorstellingen in Rotterdam

Al even beeldend en spectaculair is het betere werk van het collectief De warme winkel (Vincent Rietveld, Mara van Vlijmen, Jeroen de Man en deze keer Ward Weemhoff). Speciaal voor het Rotterdamse Festival maakten ze de voorstelling *Poëten en bandieten*, die zaterdag in première ging.

De locatie: een oude machinefabriek aan de Maas. Hierin staat het leven en werk van de jong gestorven Russische dichter Boris Ryzhy centraal.

In een met nepsnieuw bestrooide fabriekshal spelen ze scènes uit zijn door drank en geweld getekende leven, lezen ze telefonisch gedichten voor aan willekeurige mensen uit het telefoonboek en commentariëren ze Ryzhy's nagelaten werk. Dit alles met een rommelige esthetiek en veel absurdistisch geweld, rare maskers, dikke lagen make-up, verf en andere rotzooi.

Zoals vaak bij De warme winkel worden deze scènes ruw onderbroken door essayistische beschouwingen van Rietveld – dit keer over de relatie tussen kunst en zelfmoord – en geinige deconstructies van het bronmateriaal. Dat laatste levert een

mooie scène op, waarin de valkuilen van vertalen uit het Russisch worden bediscussieerd.

Als Rietveld halverwege opeens een kar het podium op trekt met daarop een zeskoppig ensemble dat Russische volksmuziek speelt, lijkt het even of de groep zijn hand heeft overspeeld. Dit riekt naar goedkoop effectbejag.

Maar als het ensemble later ook een neerstemmiger geluid laat horen, versterkt het eigenlijk alleen maar de virtuoze synthese van theatrale gekkigheid en Russische weltschmerz, die *Poëten en bandieten* tot een nationaal hoogtepunt op De Internationale Keuze maakt.

De Internationale Keuze van de Rotterdamse Schouwburg, van 10/9 tot 3/10. deinternationalekeuze.nl